

Verslag van de vergadering van de Commissiewerkgroep voor Genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders

Datum : 26 september 2014
Commissie : Andre, Pelsser, e.a. (allen DG SANCO)
Ned.Delegatie : Bart Crijns (EZ)

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:
Rijnstraat 50
2515XP Den Haag
(Hoftoren)

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Agenda

1. Approval of the Agenda

Cie legt uit waarom de vergadering van vandaag een werkgroep is en geen permanent comité. In een werkgroep vindt geen stemming plaats en het is tevens geen officiële vergadering die op de website van DG SANCO verschijnt.

Inlichtingen bij

Janneke Leek
Jg.leek@minvws.nl
T 070 340 6226

2. Scientific opinion on application for the placing on the market of GM oilseed rape MON88302 for food and feed uses under Regulation (EC) No 1829/2003 – Presentation by EFSA

De EFSA licht haar positieve opinie toe over deze aanvraag voor genetisch gemodificeerde koolzaad. Daarbij gaat EFSA ook in op de kwestie van verlies van koolzaad:

- Verliezen die per ongeluk gebeuren kunnen in theorie leiden tot verwilderde planten. Tegelijkertijd geeft EFSA aan dat het niet aannemelijk is dat het eventueel voorkomen van verwilderde koolzaadplanten leidt tot toegenomen milieuveiligheidsrisico's.
- De post-market milieumonitoring is in lijn met de reikwijdte van de aanvraag. Case specific monitoring is niet nodig. Sommige lidstaten hebben aangegeven dat het wenselijk is om verliezen van koolzaad op te nemen in de general surveillance, maar EFSA acht dit niet nodig omdat eventuele verwilderde koolzaadplanten geen milieurisico veroorzaken.
- De aanvrager heeft voorzien in managementmaatregelen om verliezen van koolzaad te vermijden.

Ons kenmerk

140926-Verslag CWG GGLD

Cie legt uit:

- Bij de recente aanvraag voor koolzaad GT73 (waarover reeds is gestemd) gezorgd is voor additionele maatregelen bij inladen en uitladen van koolzaad.
- Monitoren langs transportroutes (zoals sporen) is praktisch niet haalbaar en bovendien stelt EFSA dat het niet nodig is vanuit milieuoogpunt.
- De Cie roept lidstaten op om opnieuw deze argumenten in beschouwing te nemen en het standpunt te heroverwegen (qua ev. wens voor monitoring langs transportroutes).

Secretariaat ROW

[_dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:_dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

Enkele lidstaten hebben commentaar/vragen.

3. Scientific opinion on application for the placing on the market of GM cotton MON15985 for food and feed uses and for renewal of existing products under Regulation (EC) No 1829/2003 – Presentation by EFSA

EFSA licht haar positieve opinie toe over deze aanvraag voor genetisch gemodificeerde katoen. Lidstaten hebben geen vragen voor EFSA.

4. Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) notifications on Bt63 rice in choline chloride feed additive – Presentation of the FVO choline chloride mission in China by FVO

Cie ziet geen nieuwe rapid alerts RASFF meldingen meer en vraagt hoe dit kan. Enkele lidstaten geven aan dat ze amper/geen monsters meer nemen in diervoeder. Cie geeft aan dat zij importcontroles door lidstaten noodzakelijk vindt. Gekeken moet worden naar additieven die organisch materiaal bevatten dat fungeert als medium. Cie verzoekt tevens de lidstaten om testresultaten die negatief zijn + de totale hoeveelheid testen te melden aan de Cie (de positieve resultaten verneemt de Cie al via RASFF).

FVO geeft presentatie van hun missie inzake diervoederadditieven naar China. In deze missie is ook kort gekeken naar de kwestie van Bt63 in choline chloride. Er zijn 5 exporteurs betrokken geweest in de export van choline chloride naar de EU. FAMI-Q organiseerde ook een meeting in China: producenten spraken af om rijst niet meer te gebruiken als drager voor choline chloride, FAMI-Q controleert dit. Na brief van DG Testori (juni) heeft Chinese autoriteit (voor het eerst) een officiële actie genomen, namelijk een verzoek uitgedaan aan lokale autoriteiten voor een risk assessment bij exporteurs. FVO constateerde dat controles in China op GGO's alleen plaatsvinden voor import en dus niet voor export. FVO constateerde tevens dat exporteurs maatregelen hebben genomen om geen rijst te gebruiken voor choline chloride. FAMI-Q heeft twee producenten van hun lijst gehaald.

Enkele lidstaten geven aan dat we ook naar andere producten moeten kijken (naast choline chloride) om de vervuiling met Bt63 te detecteren.

5. Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) notification(s) on GM Bacillus subtilis in Vitamin B2 feed additive

Duitsland licht dit agendapunt toe. Een Duits bedrijf heft in verleden een sample bested uit China en geanalyseerd op Bacillus en daarin GMO aangetroffen. Dit leidde tot een spin-off in Duitsland, waarin inspecteurs nagingen welke bedrijven vitamin B2 hadden geïmporteerd. Naast twee bedrijven in DL was er ook in NL een bedrijf gevonden. Het is aannemelijk dat dit niet gepaard gaat met een substantieel risico, daarom is een notificatie in RASFF gedaan en niet een rapid alert. De vraag is hoe nu om te gaan met deze kwestie? Is er aanleiding om de controles aan te scherpen?

Cie geeft aan dat er momenteel 1 notificatie is (betreffende 1 bedrijf uit China). Cie heft dit onderwerp in een gesprek met FEFANA besproken. Het certificaat van de Chinese producent was ingetrokken. Het aagt hierbij om een private standard van FAMI-Q. Dit heft effect op de export maar in principe mogen EU importeurs het wel importeren.

Een lidstaat vraagt of er een lijst kan komen van afnemers in de EU van deze firma, zodat gericht geïnspecteerd kan worden. Duitsland zou haar best hiervoor doen.

6. FVO mission on GM papaya – Presentation by FVO

FVO licht toe dat de competente autoriteiten in Thailand een system hebben geïntroduceerd om de export van Papaya naar de EU te verhinderen. Er is een verplichte export certificering voor GAP en de controle maatregelen zijn adequaat zijn om de export te verhinderen. Toch is dit system niet waterdicht omdat niet elke teler die exporteert aabgesloten is op GAP. Er is nog tijd nodig om het system te vervolledigen, nu te vroeg om de effectiviteit te beoordelen. FVO publiceert het rapport op haar website. Thailand heeft een action plan ingediend.

Een lidstaat geeft aan dat veel papaya via Frankfurt en Hamburg binnen komt en dat aldaar specifiek wordt gecontroleerd. Die controle kost veel moeite en inspanning. Het gaat bovendien veelal om kleine bedrijven en arme boeren, waarbij de papieren niet vaak kloppen.

Cie heeft contact gehad met de Thaise autoriteiten. Ze hebben zelf een GM vrij exportcertificaat gemaakt (naast het GAP certificaat en het national action plan). Er is de wil tot samenwerking en aantal incidenten neemt af. Dus nu volstaat het om de situatie te monitoren en FVO bekijkt het ingediende action plan.

7. FVO overview report on GMO missions for the period 2011-2013 – Presentation by FVO

FVO presenteert de missies op dit dossier in 11 lidstaten in de periode 2011-2013. Algehele conclusie is dat meeste EU wetgeving goed is geïmplementeerd en opgevolgd. Uitzondering is de nultolerantie voor de aanwezigheid van GGO's in zaaizaad. Diverse lidstaten hanteren een de minimis threshold terwijl een nultolerantie moet gelden. FVO publiceert het rapport op haar website.

Enkele lidstaten, waaronder NL, pleiten voor de noodzaak van een Europese norm voor aanwezigheid van GGO's in zaaizaad.

Cie geeft aan dat er alleen een threshold kan worden gesteld op EU niveau (voor etikettering voor aanwezigheid van toegelaten GGO's in zaaizaad, dus feitelijk alleen om MON810). Als het gaat om de aanwezigheid van niet toegelaten GGO's in zaaizaad, dan raak je de discussie over LLP in feed en food. Deze discussie zal in toekomst worden gevoerd. Tot duver hanteert Cie dat discussie eerst moet plaatsvinden over LLP in food en daarna pas over LLP in seed.

NL vraagt naar mogelijkheid om discussie over LLP in food en seed tegelijkertijd te voeren. Nu ere en nieuwe Commissaris komt, kan de aanpak van de Cie opnieuw tegen het licht worden gehouden. Cie geeft aan dat lidstaten de Commissaris middels een brief kunnen aanschrijven met hun wensen. JRC is gevraagd door de Cie om te kijken naar meetonzekerheid bij monstername en –analyse van GGO's in zaaizaad. Dit rapport zou eind van het jaar worden opgeleverd. Het werk van de JRC kan helpen om het issue van zero tolerance in de praktijk invulling te geven (t.b.v. inspectie en handhaving).

8. AOB

- Diverse lidstaten, waaronder NL, vragen naar de stand van zaken en uiten zorgen aangaande 8 importdossiers waarover reeds in beroepscomité is gestemd maar die al geruime tijd wachten op de beslissing van de Cie voor finale toelating.

Een lidstaat geeft aan dat een van die 8 importdossiers koolzaad GT73 betreft en dat in mosterdzaad sporen van GT73 zijn aangetroffen. Als gevolg daarvan ondervindt de mosterndindustrie problemen: financiële gevolgen (enkele tonnen euro's) en ½ mln euro aan mosterd wordt nu bewaard en kan wegens houdbaarheidsdatum mogelijk niet meer worden verkocht, contracten voor 2 mln euro zijn on hold gezet.

Cie verwijst naar haar antwoord tijdens de vergadering in juni. De kwestie ligt nog voor bij het College van Commissarissen. In het college is een meerderheid (1/2 van het aantal Commissarissen + 1) nodig om de importdossiers goed te keuren. Blijkbaar vindt de Commissaris van SANCO het tot dusver nog niet kansrijk genoeg om tijdens het college de beslissing voor te leggen. Ambitie van SANCO is om voor deze importdossiers te komen tot finale toelating. Voorzitter Andre geeft aan dat lidstaten die bezorgd zijn het beste de Commissaris (huidige + nieuwe als kwestie dan nog speelt) kunnen aanschrijven. Signaal afgeven op ambtelijk niveau heeft geen zin omdat de kwestie op niveau van Commissarissen speelt.

- Diverse lidstaten, waaronder NL, vragen naar de stand van zaken en uiten zorgen aangaande het voornemen van de Cie om het EU toelatingsbeleid voor GGO's te herzien (uitgesproken wens van Juncker + mission letter voor werkprogramma nieuwe Commissaris SANCO).

Cie geeft aan dat de nieuwe Commissaris binnen een half jaar met een voorstel zal komen. Daarbij gaat het om de toelatingsproceduure voor zowel teelt- als importdossiers. Naar verwachting zal de nieuwe Commissaris tijdens de hearing voor het EP aangeven dat hij de kwestie zal bestuderen. Cie gaf aan dat bij de importdossiers er zich niet vaak een duidelijke meerderheid voor of tegen voordoet, zoals wel het geval was bij teeltdossier 1507. Tot slot gaf de Cie aan dat het een lastige opgave zal zijn om te komen met een voorstel waar de meeste lidstaten tegen zijn.

- Een lidstaat vraagt naar de stand van zaken aangaande de publicatie van de EFSA opinie over biomassa (nummers 59 en 61).

Cie geeft aan dat deze en tijd geleden zijn ingediend als toepassing voor diervoeder. Het feed panel (FEDAP) zal deze dossiers behandelen. De discussie loopt nog, in oktober of december zal FEDAP panel het behandelen en naar verwachting aannemen.

- Diezelfde lidstaat vraagt hoe om te gaan met de implementatie van de EU noodmaatregel voor Chinese rijst voor rijst-alcohol, omdat het in de praktijk onmogelijk is om DNA te extraheren uit rijst-alcohol.

Cie geeft aan dat de implementatie van de noodmaatregel op dit punt inderdaad niet goed mogelijk is en dat de lidstaat hier een goede verklaring voor heeft gegeven.

- Cie licht op eigen initiatief onder AOB de stand van zaken toe van het project met 2 jarige studie met ratten. Het consortium dat dit project trekt, heet G-twist. Men is gestart in april 2014. De benodigde NK603 wordt verbouwd in Noord-Amerika.
- Cie kaart tevens het probleem aan van het bij de import in de EU voorkomen van sporen van GGO's die in 3e landen zijn toegelaten maar niet zijn bedoeld noch toegelaten voor commercieel gebruik in de EU. Het gaat dan vaak om ontwikkelingslanden, bijvoorbeeld van yellow rijst (resistent tegen droogte). De Cie heeft gekeken welke ruimte de Codex hiertoe biedt. De Cie zoekt naar een manier om die sporen aan te merken als een "trace" (op voorwaarde dat je het niet commercieel verhandelt met de EU) en middels regulation 503. In dat geval geldt een bovengrens van 0,9%. Hierbij moet een 3e land een wetenschappelijke onderbouwing kunnen aanbieden (i.p.v. een volledige risicobeoordeling). Tevens heeft de Cie aan EFSA een mandaat gegeven om te onderzoeken of een 3e land kan volstaan met een lichtere risicobeoordeling. EFSA zou dan bekijken welke studies (van de volledige risicobeoordeling) in zo'n geval niet nodig zijn. Deze vraagstelling (in de vorm van een mandaat) zal op CIRCA verschijnen. De Cie vraagt lidstaten om hier naar te kijken en mee te denken.

Een lidstaat vraagt waarom de Cie de waarde van 0,9% gebruikt i.p.v. de waarde van 0,5% zoals in verleden ook werd gedaan. Cie licht toe dat het hier niet gaat om een threshold (die je stelt bij autorisatie) maar om sporen in een geval van geen autorisatie. Overigens wou EFSA wel liefst een threshold omdat dit effect heeft op de studies die je verlangt van een 3e land. De Cie hanteert daarom liever de waarde van 0.9%.

- Tot slot vraagt de Cie onder AOB of CIRCA veilig genoeg is om documenten te delen. Hebben lidstaten een systeem om te zorgen dat als een functionaris bij de overheid weg gaat en gaat werken bij het bedrijfsleven of NGO, hij/zij dan geen toegang meer heeft tot CIRCA.

Volgende vergadering

24 oktober. 4 stemmingen staan op de agenda: raapzaad 8862, soja MON86769, katoen MON88913, katoen GHB614 x LL cotton 25.

Den Haag, 2014